

HOTĂRÎRE

privind aprobarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2014–2018

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1. – Se aprobă:

- a) Strategia de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, conform anexei nr. 1;
- b) Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2014–2018, conform anexei nr. 2.

Art. 2. – Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova va prezenta anual Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului un raport despre măsurile întreprinse în vederea realizării Strategiei și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.

Art. 3. – Consiliul Suprem de Securitate va monitoriza procesul de realizare deplină a Strategiei și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, va evalua măsurile întreprinse și rezultatele obținute.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

IGOR CORMAN

**Chișinău, 10 octombrie 2013.
Nr. 230.**

STRATEGIA

de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova

Capitolul I DESCRIEREA SITUAȚIEI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI

Secțiunea 1 Descrierea situației actuale

1. Evoluția principalelor riscuri și amenințări privind securitatea națională și angajamentele Republicii Moldova în vederea consolidării mediului general de stabilitate impun amplificarea rolului statului în calitate sa de generator de securitate.

2. Agenda strategică globală este marcată de tranziția spre o percepere mai largă a ceea ce înseamnă „securitate” ca paradigmă a acțiunii statului. În acest sens, drept imperativ al politicilor de securitate în plan național poate fi conturată redirecționarea funcțiilor Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – *Serviciu*) de pe segmentul securității statului pe un palier mai larg – cel al securității naționale. Aceasta condiționează extrapolarea conceptului „securitate de stat” la cel de „securitate națională” prin ajustarea reglementărilor juridice în domeniu. Modificarea respectivă de concept și conținut se impune și în vederea implementării principiilor democratice. Or, asocierea noțiunii de „securitate” în exclusivitate cu „securitatea statului”, fără a lua în calcul securitatea cetățeanului și a societății, constituie o abordare specifică sistemului autoritar, unei mentalități vechi, manifestată inclusiv printr-un conservatism avansat.

În această ordine de idei, documentele de politici naționale ale Republicii Moldova determină Serviciul să se adapteze conceptual și funcțional la modelul structurilor moderne de intelligence, prin perfecționarea cadrului legislativ, prin aplicarea unor viziuni, practici, procedee și mecanisme mai performante în activitatea informativă și contrainformativă.

3. Excluderea Serviciului din componența executivului, delegarea funcției de coordonare a activității către Președintele Republicii Moldova, instituirea controlului parlamentar asupra activității acestuia, detașarea din componență a Trupelor de Grăniceri, excluderea competenței de urmărire penală, precum și demilitarizarea Serviciului au fost etape de reformare, modernizare și adaptare a

instituției la rigorile statului de drept. În același timp, aceste acțiuni au reușit să asigure echilibrul în exercitarea actului decizional de către instituțiile abilitate.

4. Actualmente, potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999, Serviciul este organul de stat specializat în domeniul asigurării securității de stat. Activitatea Serviciului este coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale, și este supusă controlului parlamentar. Reglementările specificate, în mare parte, corespund rigorilor caracteristice serviciilor de informații și securitate moderne. Cu toate acestea, locul Serviciului în sistemul organelor administrației publice centrale de specialitate nu este clar determinat, ceea ce impune ajustarea normelor juridice relevante la standardele europene.

5. Eficacitatea funcționării sistemului național de securitate este condiționată de influența unui șir de factori externi, interni și instituționali.

1) Dintre factorii externi pot fi evidențiați:

a) diversificarea fenomenelor cu potențial de periclitate a securității naționale și apariția unor pericole asimetrice (de exemplu: criminalitatea organizată, inclusiv cea transfrontalieră, infracțiunile cibernetice, terorismul etc.);

b) caracterul transnațional al unor amenințări;

c) evoluția tehnologiei informației, apariția noilor amenințări cibernetice și utilizarea frecventă a instrumentelor/tehnologiilor/sistemelor informaționale la săvârșirea infracțiunilor contra securității de stat;

d) intensificarea proceselor de migrație;

e) schimbările de ordin politic, geostrategic, economic, ecologic etc., atestate pe arena internațională, care pot leza interesele naționale de securitate;

f) încercările de ingerință în politica statului.

2) Dintre factorii interni pot fi identificați:

a) obiectivul de integrare europeană – scop strategic major care determină necesitatea ajustării Serviciului la standardele serviciilor speciale europene din țările cu democrație consolidată;

b) nivelul de democratizare a societății și transformările democratice din societate;

c) antrenarea Republicii Moldova în cadrul unor noi inițiative, organisme, structuri regionale și internaționale, unde sînt abordate subiecte de securitate;

d) polarizarea și fragmentarea societății cu privire la definirea clară a vectorului de orientare social-politică și economică a Republicii Moldova;

e) existența, pe teritoriul din stînga Nistrului al Republicii Moldova, a unei structuri pseudostatale.

- 3) Dintre factorii instituționali se disting:
- a) calitatea politicilor instituționale;
 - b) disfuncțiile managementului și ale activității interne a Serviciului;
 - c) percepția personalului cu privire la locul, rolul și misiunea Serviciului;
 - d) abilitățile profesionale ale efectivului Serviciului de a gestiona riscurile, provocările și amenințările privind securitatea națională;
 - e) gradul de eficiență funcțională a Serviciului;
 - f) nivelul de dotare cu echipament și mijloace tehnice speciale a Serviciului;
 - g) nivelul de asigurare financiară a Serviciului.

6. Serviciului îi revine rolul-cheie în prevenirea, minimalizarea și anihilarea proceselor de insecuritate prin identificarea anticipată a amenințărilor și a riscurilor, prin evaluarea provocărilor și a oportunităților strategice, prin aplicarea unor mijloace tehnice eficiente, prin informarea autorităților competente în vederea adoptării deciziilor ce se impun.

7. De rînd cu factorii enumerați mai sus, în mediul actual de securitate există anumite circumstanțe care dictează reformarea Serviciului. Printre acestea pot fi menționate:

- 1) imperfecțiunea cadrului normativ care determină locul, rolul, competența și responsabilitatea Serviciului în sistemul de securitate națională;
- 2) încercările de influențare politică;
- 3) modificarea cadrului normativ la inițiativa unor autorități, altele decît Serviciul, fără a lua în calcul necesitatea relaționării cu cerințele procesului de asigurare a securității naționale, ceea ce poate afecta reforma demarată și succesul altor activități de importanță statală;
- 4) interferența de competențe cu alte autorități publice în anumite domenii de activitate (securitate economică, corupție, terorism etc.);
- 5) suprapunerea acțiunilor, coordonarea deficientă a lor, prevalarea intereselor instituționale, conflictul de interese;
- 6) apariția unor noi obligații în procesul de integrare europeană;
- 7) posibilitățile operaționale reduse, condiționate de capacitățile umane, profesionale, financiare, materiale, tehnice limitate;
- 8) protecția socială și asigurarea financiară insuficiente ale personalului în raport cu condițiile specifice de activitate, cu interdicțiile și restricțiile ce survin în exercitarea unor drepturi și libertăți;
- 9) finanțarea bugetară insuficientă a Serviciului, absența de mecanisme care să asigure direcționarea resurselor financiare în virtutea principiului eficienței, decalajul dintre necesitățile financiare și acoperirea reală a acestora;
- 10) așteptările ascendente ale cetățeanului, ale societății și ale statului față de Serviciu, care necesită reacții prompte și calitative;

- 11) transparența insuficientă a Serviciului, precum și percepția eronată a opiniei publice cu privire la rolul, locul și competența Serviciului;
- 12) încrederea scăzută a cetățeanului în instituțiile statului.

8. Direcțiile de reformare a Serviciului se axează, în special, pe dezvoltarea abilității instituțional-funcționale de a preveni și a contracara acțiunile cu potențial de periclitare a intereselor de securitate națională.

9. Procesul de reformare urmează a fi realizat prin sporirea calității politicilor instituționale și a managementului funcțional, prin antrenarea mai eficientă a potențialului uman, informativ, contrainformativ și operativ-tehnic în soluționarea sarcinilor de competență, prin crearea și implementarea de noi sisteme de culegere și prelucrare a informațiilor relevante pentru asigurarea securității naționale, prin flexibilizarea cadrului de acțiune și anihilarea factorilor ce creează disfuncții în mecanismul operațional și administrativ.

Secțiunea a 2-a

Contextul și factorii determinanți ai reformei

10. Strategia de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (în continuare – *Strategie*) oferă cadrul de politici pe termen mediu privind dezvoltarea Serviciului în scopul atingerii unui nivel calitativ superior, corespunzător rigorilor mediului actual de securitate.

11. Obiectivul reformării Serviciului se regăsește în diverse documente de politici naționale, cum ar fi: Programul de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” 2009–2013, Programul de activitate al Guvernului „Integrarea europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” 2011–2014, Planul individual de acțiuni al parteneriatului Republica Moldova – NATO, actualizat.

Decizia de a ajusta atribuțiile și funcțiile Serviciului la rigorile statului de drept și ale comunităților informative moderne a fost impulsionată și de necesitatea realizării prevederilor Concepției securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Legea nr. 112-XVI din 22 mai 2008, care stabilește principiile, valorile generale, obiectivele, liniile directorii de bază ale securității naționale, precum și amenințările, riscurile și vulnerabilitățile cu impact asupra securității naționale a Republicii Moldova, precum și a prevederilor Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 153 din 15 iulie 2011.

Capitolul II

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE GENERALE

12. Scopul principal al reformării Serviciului constă în consolidarea capacităților de asigurare eficientă a securității naționale a Republicii Moldova.

13. Strategia de reformare a Serviciului este axată pe amplificarea dimensiunii calitative a activității acestuia, pe optimizarea funcțională și pe ameliorarea proceselor de management, cu delimitarea clară a competențelor și responsabilităților instituționale, atât în plan național, cât și departamental, exercitarea eficientă și transparentă a atribuțiilor. Pentru aceasta, Strategia își propune realizarea următoarelor obiective generale:

- 1) asigurarea independenței în activitate a Serviciului;
- 2) eficientizarea capacităților instituționale în principalele domenii de activitate;
- 3) responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea și consolidarea controlului democratic asupra Serviciului.

Capitolul III

ASIGURAREA INDEPENDENȚEI ÎN ACTIVITATE A SERVICIULUI

Secțiunea 1

Analiza problemei

14. Caracterul ambiguu al unor prevederi din Legea nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova generează premise de incertitudine în legătură cu poziționarea Serviciului în sistemul național de securitate. Potrivit art. 1 din lege, activitatea Serviciului este coordonată de către Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței sale, și este supusă controlului parlamentar. Prin urmare, legea nu stabilește limitele coordonării activității Serviciului de către Președinte și nu determină expres procedura de efectuare a controlului parlamentar.

În acest sens, se impune reglementarea, prin lege, a limitelor coordonării activității Serviciului de către șeful statului, a procedurii de efectuare a controlului parlamentar asupra activității Serviciului de către o comisie specială a Parlamentului, precum și reglementarea constituirii, organizării și funcționării acestei comisii printr-un regulament aprobat de Parlament.

15. Independența în activitate a Serviciului presupune libertatea de a acționa, în limita competențelor instituționale, în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, fără a fi influențat de factori subiectivi atât externi, cât și/sau instituționali. În calitate de factori subiectivi de influență externă pot fi considerate

constrângerile exercitate de exponenții clasei politice, ai mediului de afaceri și ai societății civile etc. Din categoria factorilor subiectivi instituționali de influență internă pot fi menționați: conflictul de interese instituționale, vulnerabilitatea față de fenomenul corupției, insuficiența garantării condițiilor clare de avansare în carieră, fluxul de cadre etc.

16. Cadrul legal trebuie să asigure îndeplinirea calitativă a atribuțiilor Serviciului, delegate prin legislația în vigoare, indiferent de posibilele constrângeri exercitate de unii exponenți ai clasei politice, ai mediului de afaceri sau ai societății civile, astfel încât Serviciul să nu poată fi utilizat drept instrument de realizare a intereselor personale sau de grup, ci exclusiv la asigurarea intereselor securității naționale.

Pentru a asigura independența în activitate a Serviciului se impune delimitarea clară a funcțiilor:

- de coordonare, prin elaborarea politicilor de securitate națională și prin identificarea clară a sarcinilor și priorităților Serviciului, și de evaluare a implementării acestora (funcții atribuite Președintelui Republicii Moldova);
- de realizare a sarcinilor și priorităților identificate și de asigurare nemijlocită a securității naționale (misiune ce revine Serviciului);
- de control asupra activităților desfășurate (funcție atribuită Parlamentului, Procuraturii, instanțelor judecătorești și Curții de Conturi).

Secțiunea a 2-a **Obiective specifice**

17. Asigurarea independenței în activitate a Serviciului implică următoarele obiective specifice:

1) perfecționarea cadrului normativ în vederea integrării organice a politicilor de dezvoltare instituțională cu cele naționale de securitate, care prevede:

a) delimitarea competențelor Serviciului și ajustarea lor la standardele serviciilor speciale din țările cu democrație consolidată (inclusiv prin elaborarea și adoptarea unui cadru normativ distinct, stabilirea concretă a misiunii Serviciului, revizuirea structurii, denumirii, simbolicii acestuia etc.);

b) neadmiterea implicărilor din exterior în activitatea Serviciului, precum și prevenirea antrenării angajaților Serviciului în manifestări cu caracter incompatibil funcției exercitate;

c) definirea clară a funcțiilor de coordonare și evaluare a activității Serviciului, exercitate de către Președintele Republicii Moldova, și eficientizarea controlului parlamentar;

d) revizuirea mandatului conducerii Serviciului în vederea asigurării stabilității acestuia;

2) consolidarea componentei de securitate organizațională (protecția fizică, procedurală și informațională a personalului), care prevede:

- a) revizuirea managementului resurselor umane la toate etapele de accedere în funcție și de exercitare a serviciului special (selectarea, verificarea, angajarea, îndeplinirea obligațiilor de serviciu, instruirea personalului etc.);
- b) consolidarea metodelor și mijloacelor de implementare a politicilor de securitate și de respectare a regimului secret în cadrul Serviciului;
- c) perfecționarea sistemului de garanții sociale și juridice ale ofițerului de informații și securitate (în continuare – *ofițer de informații*).

Capitolul IV

EFICIENTIZAREA CAPACITĂȚILOR INSTITUȚIONALE ÎN PRINCIPALELE DOMENII DE ACTIVITATE

Secțiunea 1

Analiza problemei

18. Posibilitățile și capacitățile relativ limitate ale Serviciului, în raport cu evoluția principalelor riscuri și amenințări privind securitatea națională și cu necesitățile de asigurare a securității naționale, impun ajustarea competențelor Serviciului la rigorile mediului actual de securitate.

19. Eficientizarea capacităților instituționale presupune redimensionarea calitativă și cantitativă a activității Serviciului prin sporirea potențialului la culegerea operativă de informații, procesarea, analiza, prognozarea, evaluarea, planificarea, utilizarea și diseminarea lor, elaborarea produsului finit, prin perfecționarea managementului intern și alocarea resurselor necesare acestui sector în vederea obținerii unor rezultate palpabile.

20. Ineficiența mecanismului actual de planificare strategică a activității Serviciului, condiționată inclusiv de imperfecțiunea modului de stabilire a direcțiilor prioritare de către Președintele Republicii Moldova (de comun acord cu Consiliul Suprem de Securitate), precum și lipsa reacțiilor de răspuns din partea beneficiarilor produselor de intelligence generează neconcordanțe între abordarea instituțională și vectorii de politică internă și externă ai statului. Astfel, stabilirea de către Serviciu a obiectivelor prioritare pe termen scurt sau mediu poate fi subiectivă și diferită față de accentele fixate prin politicile naționale de securitate. În acest sens, este necesară delimitarea clară a prerogativelor de coordonare a activității Serviciului și revizuirea criteriilor de planificare a ei (elaborarea, în limita competențelor Serviciului stabilite prin lege, a unui caiet de sarcini pe un termen determinat).

21. Ritmul de dezvoltare a fenomenelor cu potențial de periclitate a securității naționale și apariția noilor amenințări și riscuri depășesc posibilitățile tehnico-materiale ale Serviciului. Resursele umane ale Serviciului sînt în

imposibilitate de a răspunde corespunzător pericolelor asimetrice fără utilizarea mijloacelor care să corespundă nivelului mondial contemporan de dezvoltare a tehnologiilor informaționale și gradului înalt de utilizare a acestora în activitatea de subminare a securității naționale.

Lipsa de softuri, tehnologii și utilaje speciale performante constituie un factor obiectiv ce reduce potențialul de reacție al Serviciului. Așadar, asigurarea financiară insuficientă, care nu acoperă necesitățile tehnice, operativ-tehnice și ale activității speciale de investigații, în raport cu sarcinile trasate, stagnează realizarea plenară a atribuțiilor stabilite prin legislația în vigoare.

22. Diversificarea formelor și metodelor de periclitate a intereselor naționale și/sau a securității naționale condiționează necesitatea perfecționării politicilor instituțional-operaționale, inclusiv a tacticilor de efectuare a acțiunilor de informare, contrainformare și speciale de investigații.

23. Lipsa personalului specializat pe domenii separate de activitate sau insuficiența personalului existent impune necesitatea completării statelor de personal ale Serviciului cu specialiști calificați în diferite domenii și/sau antrenarea acestora în activitatea de asigurare a securității naționale în bază contractuală. Pentru asigurarea procesului de selectare a cadrelor competente, inclusiv cu specialități deficitare, se impune responsabilizarea serviciului resurse umane.

24. Posibilitățile tehnico-materiale reduse diminuează eficiența și operativitatea realizării unor sarcini potrivit competențelor. Utilizarea unor procedee informaționale performante, de exemplu ședințe și conferințe on-line pe probleme curente și în situații de criză, ar contribui la înlăturarea acestor neajunsuri.

25. Fluxul mare de informații și absența delimitărilor clare între componenta operațională și cea analitică, îmbinarea, în unele cazuri, a acestora, reduc calitatea produselor finite de intelligence. De asemenea, imperfecțiunea mecanismului intern de cooperare între unele subunități duce la dublarea de competențe și, uneori, la ineficiență în activitate.

26. Intervenția pe palierele menționate are ca finalitate atingerea unui nivel calitativ superior al activității Serviciului și dezvoltarea potențialului acestuia în scopul transformării și ajustării permanente a capacităților sale la evoluția mediului de securitate și la apariția noilor amenințări și riscuri, asigurând, concomitent, funcționarea eficientă a tuturor verigilor procesului de operare cu informația (planificare, obținere, procesare, analiză, produs finit, diseminare către beneficiari, feedback).

Secțiunea a 2-a **Obiective specifice**

27. Eficientizarea capacităților instituționale în principalele domenii de activitate a Serviciului implică următoarele obiective specifice:

1) garantarea unei activități profesionale și responsabile în conformitate cu principiile statului de drept, bazată pe respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, care prevede:

a) desfășurarea activităților și exercitarea atribuțiilor funcționale în strictă conformitate cu competențele stabilite de legislația în vigoare;

b) asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în cadrul acțiunilor întreprinse în domeniile de competență ale Serviciului;

2) asigurarea unui management eficient al activității funcționale în vederea oferirii unor produse calitative de securitate (informative și contrainformative), care prevede:

a) evaluarea activității funcționale în dinamică a Serviciului;

b) consolidarea instituțională a componentelor de analiză, evaluare și prognoză;

c) ajustarea procesului informativ și contrainformativ la dinamica riscurilor și amenințărilor cu impact asupra securității naționale;

3) optimizarea procesului decizional, care prevede:

a) centralizarea adoptării deciziilor în domeniile de interes strategic și responsabilizarea, sub aspect operațional, a subunităților Serviciului;

b) perfecționarea mecanismelor de interacțiune între subunitățile Serviciului în vederea promovării unei politici coerente de securitate;

4) consolidarea capacităților de a răspunde eficient și prompt riscurilor și amenințărilor privind securitatea Republicii Moldova, care prevede:

a) instituirea unui mecanism flexibil de revizuire și adaptare a structurii interne a Serviciului la dinamica riscurilor și amenințărilor privind securitatea națională, cu aprobarea acestuia de către Președintele Republicii Moldova;

b) dotarea tehnico-materială a Serviciului conform cerințelor actuale de securitate, în scopul realizării obiectivelor de asigurare complexă a securității naționale și a propriei securități;

c) consolidarea mecanismului de interacțiune a Serviciului cu alte autorități ale administrației publice;

d) dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu structurile de informații și securitate ale altor state;

5) optimizarea capacităților de monitorizare a fluxurilor informaționale și adaptarea la dinamica mediului actual de securitate, care prevede:

a) instituirea unui nou sistem de planificare și determinare a direcțiilor prioritare sub aspect informativ și contrainformativ, în funcție de sectoarele ce prezintă vulnerabilități sporite pentru securitatea națională și de gravitatea riscurilor și amenințărilor existente;

b) sporirea responsabilității în procesul de prelucrare a informațiilor puse la dispoziția beneficiarilor legali;

6) dezvoltarea unui concept modern privind managementul cunoașterii bazat pe o infrastructură informațională integrată, fiabilă și eficientă, care prevede:

a) adaptarea procesului de instruire a ofițerilor de informații la necesitățile actuale ale mediului de securitate;

b) consolidarea profilului și valorificarea potențialului ofițerului de informații, educarea specialistului de calificare înaltă, identificarea unor noi principii și criterii eficiente de evaluare a indicilor de performanță, bazate pe competența profesională atestată și pe rezultatele atinse;

c) reformarea Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei”, inclusiv prin definitivarea cadrului legal, revizuirea statutului juridic și a structurii instituției;

d) dezvoltarea cooperării Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” cu centre academice și experți în domeniu din țară și de peste hotare.

Capitolul V

RESPONSABILIZAREA SERVICIULUI ÎN RAPORT CU SOCIETATEA ȘI CONSOLIDAREA CONTROLULUI DEMOCRATIC ASUPRA SERVICIULUI

Secțiunea 1

Analiza problemei

28. Insuficiența de informații obiective și sistematice despre locul, rolul, funcția și importanța Serviciului în domeniul de asigurare a securității naționale generează premise pentru interpretare eronată și creează o imagine distorsionată a Serviciului, inclusiv la nivelul conducerii statului. Astfel, în pofida schimbărilor profunde care au avut loc în interiorul sectorului de securitate, după cele două decenii care au trecut de la prăbușirea URSS, „umbra KGB-ului” mai planează asupra serviciului special, în mare măsură din cauza specificului activității Serviciului, manifestat printr-un caracter închis, și a relațiilor defectuoase cu publicul larg, deseori generate de speculațiile cu referire la stereotipurile perioadei sovietice.

29. Responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea și consolidarea controlului democratic se pot realiza printr-un dialog constructiv și transparent cu societatea, ceea ce ar încuraja participarea ei, în ansamblu, și a fiecărui cetățean, în parte, la procesul de asigurare a securității naționale.

30. Analiza situației actuale conturează existența unor practici pozitive de deschidere a Serviciului, și anume publicarea proiectelor de acte normative și

discuțiile cu societatea civilă pe marginea acestora, transmiterea unei părți impunătoare de dosare ce vizează represiunile politice din timpul regimului totalitar (anii 1920–1959) către Arhiva Națională, asigurarea accesului succesorilor (rudelor) persoanelor supuse represiunilor la informația din dosarele personale cu privire la condamnările/represiunile politice din timpul regimului totalitar, asigurarea accesului la informația de interes public, precum și la modul de depunere și examinare a petițiilor etc.

31. Aceste practici, odată cu avansarea procesului de democratizare a Republicii Moldova, devin insuficiente, așteptările societății față de Serviciu fiind în ascendență permanentă. De asemenea, lipsa clarității în stabilirea priorităților în activitatea Serviciului și a procedurilor de raportare obligă la perfecționarea formei de comunicare cu societatea civilă și cu beneficiarii produselor informaționale oferite de către Serviciu, prin sporirea gradului de transparență și receptivitate față de aceștia, în scopul conjugării eforturilor în problemele de securitate națională.

32. Deficiența sistemului de informare a societății reduce gradul de încredere în capacitățile Serviciului și creează dificultăți în formarea unui dialog eficient și util procesului de asigurare a securității naționale. În același timp, cadrul de interacțiune a Serviciului cu societatea civilă este condiționat de specificul activității acestuia și de necesitatea limitării rezonabile a accesului la unele informații despre măsurile desfășurate și rezultatele obținute, evitând categoric scurgerile de informații referitoare la surse, personalul propriu, operațiuni, forme, metode și mijloace de activitate ale Serviciului.

Secțiunea a 2-a **Obiective specifice**

33. Responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea și consolidarea controlului democratic asupra lui implică realizarea următoarelor obiective specifice:

- 1) creșterea nivelului de transparență a Serviciului, care prevede:
 - a) extinderea dialogului cu societatea prin intermediul unui centru de comunicare și relații publice;
 - b) reconfigurarea platformei tehnologice și de conținut a paginii web oficiale a Serviciului;
 - c) promovarea viziunilor strategice cu privire la problemele de securitate națională;
- 2) responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea, care prevede:
 - a) consultarea opiniei publice cu privire la anumite probleme de securitate și evaluarea feedback-ului;

b) crearea parteneriatelor durabile cu societatea civilă, mass-media, cu mediul academic și universitar;

c) organizarea unor seminare, conferințe, mese rotunde etc. la tema asigurării securității naționale cu participarea reprezentanților mediului academic și a altor exponenți ai societății civile;

d) organizarea trainingurilor și seminarelor de profil, destinate reprezentanților societății civile, mass-mediei, blogosferei, liderilor de opinie, mediului de experți, în vederea consolidării opiniei publice în spiritul statului de drept și al culturii securității naționale.

Capitolul VI

REZULTATELE PRECONIZATE ȘI IMPACTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Secțiunea 1

Rezultatele preconizate

34. Implementarea măsurilor propuse pentru asigurarea independenței în activitate a Serviciului are drept finalitate:

1) cadrul normativ distinct asigurat în domeniile de activitate ale Serviciului;

2) competențele Serviciului ajustate la misiunea sa;

3) orice implicări interne sau externe în activitatea Serviciului sau a ofițerilor de informații, înlăturate;

4) activitatea Serviciului, coordonată și evaluată efectiv de către Președintele Republicii Moldova, în baza obiectivelor și priorităților de asigurare a securității naționale;

5) controlul parlamentar eficientizat;

6) stabilitatea mandatului conducerii Serviciului, asigurată;

7) managementul revizuit al resurselor umane;

8) efectivul de ofițeri de informații profesionist și onest;

9) politicile de securitate și de respectare a regimului secret în cadrul Serviciului, consolidate și implementate;

10) bugetul suficient în raport cu necesitățile operaționale, funcționale, organizaționale și logistice ale Serviciului, alocat;

11) salarii decente pentru personalul Serviciului, asigurate;

12) garanții sociale și juridice asigurate pentru ofițerii de informații.

35. Implementarea măsurilor propuse pentru eficientizarea capacităților instituționale în principalele domenii de activitate are drept finalitate:

1) activitățile informative, contrainformative și speciale de investigații, documentate corespunzător și efectuate cu respectarea strictă a cadrului legal, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

- 2) activitatea funcțională a Serviciului, evaluată în dinamică;
- 3) componentele de analiză, evaluare și prognoză, consolidate instituțional;
- 4) procesul informativ și/sau contrainformativ ajustat la dinamica riscurilor și pericolelor cu impact asupra securității naționale;
- 5) principiul centralizării, bazat pe interesul strategic, și al responsabilizării subunităților, sub aspect operațional, implementate;
- 6) mecanismul de interacțiune eficientă a subunităților Serviciului cu alte autorități publice, consolidat;
- 7) dotarea tehnico-materială a Serviciului, conform cerințelor actuale de securitate, asigurată;
- 8) mecanismul flexibil de adaptare a structurii interne a Serviciului la dinamica mediului de securitate, instituit;
- 9) mecanismul de cooperare cu alte instituții cu competențe în sectorul de securitate, consolidat;
- 10) formele de interacțiune cu partenerii externi, consolidate;
- 11) sistemul nou de planificare și determinare a direcțiilor prioritare sub aspect informativ și contrainformativ, instituit;
- 12) responsabilitatea sporită în procesul de prelucrare a informațiilor puse la dispoziția beneficiarilor legali;
- 13) statutul juridic al Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei”, definitivat;
- 14) cooperarea eficientizată a Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” cu centre academice și experți în domeniu din țară și de peste hotare;
- 15) mecanismul de instruire a ofițerilor de informații, adaptat la necesitățile mediului actual de securitate;
- 16) mecanismele de angajare și menținere în Serviciu a persoanelor de înaltă calificare profesională, create;
- 17) cadrele promovate în baza principiului profesionalismului atestat.

36. Implementarea măsurilor propuse pentru responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea și pentru consolidarea controlului democratic are drept finalitate:

- 1) dialogul cu societatea, extins;
- 2) platforma tehnologică și de conținut a paginii web oficiale a Serviciului, reconfigurată;
- 3) cooperarea cu societatea academică și universitară, eficientizată;
- 4) problemele, pericolele de securitate și realizările Serviciului aduse la cunoștință societății și feedback-ul evaluat;
- 5) credibilitatea sporită a Serviciului în fața societății;
- 6) parteneriatele cu societatea civilă, mass-media, mediul academic și universitar, consolidate.

Secțiunea a 2-a

Impactul implementării Strategiei

37. Realizarea obiectivelor preconizate urmărește consolidarea unui serviciu special fiabil, competent și eficient, în raport cu amenințările existente și/sau posibile privind securitatea națională, precum și asigurarea protecției eficiente a societății, a statului, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și cetățeanului.

Atingerea acestei finalități urmează a fi asigurată prin capacități și competențe instituționale consolidate, resurse financiare alocate, control eficient, prin sporirea profesionalismului și a gradului de responsabilitate a ofițerului de informații.

38. Implementarea cu succes a Strategiei este orientată spre îmbunătățirea modului de percepere a problemelor de securitate de către societate. Aceasta urmează să sporească încrederea în capacitățile și produsele de intelligence oferite de către Serviciu, atât la nivelul conducerii, în procesul de adoptare a deciziilor, cât și la nivelul cetățeanului simplu.

39. Neimplementarea prezentei Strategiei, în contextul situației geostrategice și operative actuale, riscă să diminueze considerabil funcționalitatea Serviciului și, în consecință, să afecteze capacitatea de asigurare a securității cetățeanului, societății și statului.

40. Punerea în practică a prezentei Strategii presupune cheltuieli financiare, reflectate în Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, prevăzut în anexa nr. 2.

Capitolul VII

ETAPELE DE IMPLEMENTARE.

PROCEDURI DE RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

41. Punerea în practică a Strategiei urmează a fi realizată etapizat, pe parcursul a patru ani, conform Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.

42. Rapoartele cu privire la implementarea Strategiei vor fi prezentate anual Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului.

43. Monitorizarea procesului de realizare deplină a Strategiei va fi efectuată de către Președintele Republicii Moldova (prin intermediul Consiliului Suprem de Securitate sau al unei comisii speciale cu atribuții în domeniu instituită pe lângă

Consiliul Suprem de Securitate), care va asigura evaluarea măsurilor întreprinse și a rezultatelor obținute.

44. Informația cu caracter public ce vizează implementarea Strategiei va fi adusă la cunoștință societății civile.

PLANUL DE ACȚIUNI

pentru implementarea Strategiei de reformare a Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru anii 2014–2018

Nr. crt.	Obiectivul specific	Acțiunea	Responsabili	Termen de realizare	Cheltuieli estimative, mii lei	Indicatori de rezultat
1	2	3	4	5	6	7
Obiectivul general nr. 1						
Asigurarea independenței în activitate a Serviciului de Informații și Securitate						
1	Perfecționarea cadrului normativ în vederea integrării organice a politicilor de dezvoltare instituțională cu cele naționale de securitate	1. Elaborarea și promovarea proiectului de lege cu privire la activitatea informativă și contrainformativă	Serviciul de Informații și Securitate	Anul 2014	În limita bugetului aprobat	Proiect de lege elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare
		2. Efectuarea unui studiu al competențelor funcționale ale Serviciului prin prisma cadrului legal existent și a raportării la atribuțiile altor autorități ale administrației publice cu competențe în sectorul de securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Anul 2014	În limita bugetului aprobat	Studiu elaborat
		3. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 753-XIV din 23 decembrie 1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, care să prevadă asigurarea independenței Serviciului, stabilirea misiunii, definirea funcțiilor de coordonare și evaluare a activității Serviciului, exercitate de către Președintele Republicii Moldova, revizuirea denumirii Serviciului și a mandatului conducerii Serviciului etc. Examinarea oportunității de a elabora o	Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Centrul Național Anticorupție, alte autorități ale administrației publice	Anul 2014	În limita bugetului aprobat	Proiect de lege elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare

Anexa nr. 2 (continuare)

1	2	3	4	5	6	7
		nouă lege cu privire la Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova				
		4. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii securității statului nr. 618-XIII din 31 octombrie 1995	Serviciul de Informații și Securitate	Anul 2014	În limita bugetului aprobat	Proiect de lege elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare
		5. Elaborarea și promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în vederea instituirii unui mecanism eficient care să permită realizarea controlului parlamentar și să excludă scurgerea de informații privind operațiunile în derulare, dosarele de evidență operativă și persoanele care colaborează sau au colaborat confidențial cu Serviciul	Serviciul de Informații și Securitate, subcomisia pentru exercitarea controlului parlamentar asupra Serviciului	Anul 2014	În limita bugetului aprobat	Proiect de lege elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare
		6. Elaborarea actelor normative subordonate legii în vederea implementării actelor legislative adoptate	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2015	În limita bugetului aprobat	Cadru normativ elaborat
		7. Elaborarea actelor normative în vederea revizuirii simbolicii Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate, Comisia Națională de Heraldică	Trimestrul I, anul 2014	În limita bugetului aprobat	Acte normative elaborate
2	Consolidarea componentei de securitate organizațională (protecția fizică, procedurală și informațională a personalului)	1. Elaborarea unui proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, alte acte legislative)	Serviciul de Informații și Securitate	Anul 2014	22046,58	Proiect de lege elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare

Anexa nr. 2 (continuare)

1	2	3	4	5	6	7
		2. Elaborarea unui proiect de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 253 din 20 aprilie 2012 privind asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2015	În limita bugetului aprobat	Proiect de hotărâre elaborat și aprobat de Guvern
		3. Perfecționarea actelor normative departamentale privind verificarea integrității ofițerului de informații și securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2015	În limita bugetului aprobat	Acte normative departamentale revizuite
		4. Implementarea actelor normative departamentale privind verificarea integrității ofițerului de informații și securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	În limita bugetului aprobat	Numărul de verificări ale integrității ofițerului de informații și securitate efectuate
Obiectivul general nr. 2						
Eficientizarea capacităților instituționale în principalele domenii de activitate a Serviciului de Informații și Securitate						
3	Asigurarea unui management eficient al activității funcționale a Serviciului în vederea oferirii unor produse calitative de securitate (informative și contrainformative)	1. Efectuarea evaluării activității funcționale în dinamică a Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate	Anual	În limita bugetului aprobat	Raport de evaluare elaborat
		2. Perfecționarea sistemului de evaluare a mediului actual de securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Sistem de evaluare a mediului de securitate perfecționat
		3. Consolidarea capacităților de prognoză pe termen scurt, mediu și de durată în conformitate cu prioritățile procesului de guvernare și necesitățile mediului de securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Capacități de prognoză în domeniul intelligence consolidate
4	Consolidarea capacităților	1. Revizuirea modalității de aprobare a structurii Serviciului	Serviciul de Informații și	Anul 2014	În limita bugetului	Proiect de lege elaborat

Anexa nr. 2 (continuare)

1	2	3	4	5	6	7
	de a răspunde eficient și prompt riscurilor și amenințărilor privind securitatea Republicii Moldova		Securitate		aprobat	
		2. Amplasarea și redisolocarea strategică a organelor teritoriale	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	În limita bugetului aprobat	Organe teritoriale redislocate strategic
		3. Dotarea tehnico-materială adecvată a Serviciului (mijloace de transport, calculatoare, mobilier, bunuri de asigurare logistică și protocolară etc.)	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	119300,00	Serviciu dotat tehnico-material
		4. Elaborarea unui sistem de interacțiune tematică, inclusiv în regim on-line, între Serviciu și alte autorități ale administrației publice în vederea optimizării acțiunilor de prevenire a fenomenelor cu impact asupra securității statului	Serviciul de Informații și Securitate, alte autorități ale administrației publice	Anii 2015–2017	În limita bugetului aprobat	Sistem de interacțiune tematică elaborat
		5. Examinarea oportunității de revizuire și/sau elaborare a acordurilor/protocoloalelor de cooperare pe orizontală cu autoritățile administrației publice și cu alte instituții cu competențe în sectorul de securitate	Serviciul de Informații și Securitate, alte autorități ale administrației publice	Anii 2014–2015	În limita bugetului aprobat	Numărul de acorduri/protocoale de cooperare cu autoritățile administrației publice, revizuite/încheiate
		6. Dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu serviciile și agențiile de informații și securitate ale altor state	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de comunicate de presă cu privire la întreprinderile/vizitele realizate
5	Optimizarea capacităților de monitorizare a fluxurilor informaționale și adaptarea la dinamica mediului	Înaintarea propunerilor de către beneficiarii legali de informații privind instituirea unui nou sistem de planificare și determinare a direcțiilor prioritare sub aspect informativ și contrainformativ	Serviciul de Informații și Securitate, Consiliul Suprem de Securitate	Anii 2014–2016	În limita bugetului aprobat	Propuneri înaintate Președintelui Republicii Moldova și/sau Consiliului Suprem de Securitate

Anexa nr. 2 (continuare)

1	2	3	4	5	6	7
	actual de securitate					
6	Dezvoltarea unui concept modern privind managementul cunoașterii bazat pe o infrastructură informațională integrată, fiabilă și eficientă	1. Reformarea Institutului Național de Informații și Securitate „Bogdan Întemeietorul Moldovei” (INIS) prin definitivarea cadrului normativ, inclusiv revizuirea statutului juridic și a structurii instituției	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2015	În limita bugetului aprobat	Cadru normativ definitivat
		2. Dotarea cu materialele necesare pentru un proces de instruire calitativ	Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Finanțelor	Anii 2014–2018	335,00	Materiale necesare pentru asigurarea procesului de instruire, procurate
		3. Atragerea în procesul de instruire a experților în domeniu, inclusiv din exterior	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de cursuri de instruire organizate
		4. Aplicarea schimbului de experiență prin deplasarea reprezentanților INIS la centrele de instruire în domeniul securității din alte state	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de deplasări efectuate
		5. Crearea unui laborator lingvistic pentru studierea avansată a limbilor străine în cadrul INIS, ținând cont de direcțiile de activitate necesare a fi acoperite	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2016–2018	160,00	Laborator lingvistic creat
		6. Crearea pe lângă INIS a unui centru de studii și analiză a problemelor de securitate națională	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2015–2016	170,00	Centru de studii și analiză creat
Obiectivul general nr. 3						
Responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea și consolidarea controlului democratic asupra Serviciului						
7	Creșterea nivelului de transparență a Serviciului	1. Dezvoltarea continuă a mecanismelor de comunicare instituțională cu publicul larg	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	În limita bugetului aprobat	Numărul de mecanisme de comunicare instituțională aplicate

Anexa nr. 2 (continuare)

1	2	3	4	5	6	7
		2. Crearea unui centru de comunicare și relații publice în scopul promovării imaginii Serviciului și extinderii dialogului cu societatea prin conferințe de presă, briefinguri, articole tematice, alte evenimente publice de rezonanță mediatică	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	În limita bugetului aprobat	Centru de comunicare și relații publice creat; numărul de conferințe de presă și briefinguri desfășurate; numărul de articole tematice publicate și mediatizate
		3. Reconfigurarea platformei tehnologice și de conținut a paginii web oficiale a Serviciului în vederea racordării la standardele erei informaționale și la rigorile tehnologiilor inovative	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de vizitatori unici ai paginii web oficiale a Serviciului
		4. Crearea, pe pagina web oficială, a unei baze de date video/foto despre evenimentele publice desfășurate, actualizarea resurselor multimedia ale Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de vizitatori unici ai paginii web oficiale a Serviciului
		5. Elaborarea și editarea unor materiale informative (broșuri, reviste, pliante, cărți, monografii etc.) difuzate în mediul universitar/academic în cadrul unor campanii de promovare a culturii de securitate	Serviciul de Informații și Securitate	Anual	200,00	Numărul de materiale editate și difuzate
		6. Sensibilizarea opiniei publice asupra viziunilor strategice în domeniul securității naționale și asupra modului de realizare a acestora	Serviciul de Informații și Securitate	Trimestrial	În limita bugetului aprobat	Numărul de evenimente organizate și mediatizate
		7. Analizarea și evaluarea acțiunilor de eficientizare a comunicării întreprinse în vederea implementării Strategiei de reformare a Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate în comun cu	Anual	În limita bugetului aprobat	Raport cu aprecieri, propuneri și recomandări, elaborat

Anexa nr. 2 (continuare)

1	2	3	4	5	6	7
			reprezentanți ai societății civile			
8	Responsabilizarea Serviciului în raport cu societatea	1. Crearea mecanismelor de consultări publice și de evaluare a feedback-ului prin plasarea documentelor de relevanță pe pagina web oficială a Serviciului	Serviciul de Informații și Securitate	Permanent	În limita bugetului aprobat	Numărul de vizualizări și reacții înregistrate
		2. Inițierea și dezvoltarea parteneriatelor durabile cu societatea civilă, mass-media, mediul academic și universitar prin organizarea vizitelor de familiarizare la Serviciu și la alte subunități specializate (INIS, Centrul Antiterorist etc.)	Serviciul de Informații și Securitate în comun cu reprezentanți ai societății civile, ai mass-mediei, ai mediului academic și universitar	Permanent	230,00	Numărul de acorduri și memorandumuri încheiate
		3. Organizarea unor seminare, conferințe, mese rotunde etc. la tema asigurării securității naționale, cu participarea reprezentanților mediului academic și a altor exponenți ai societății civile	Serviciul de Informații și Securitate în comun cu reprezentanți ai mediului academic și ai societății civile	Anii 2014–2018	200,00	Numărul de evenimente organizate
		4. Extinderea parteneriatelor mediatice cu operatorii naționali și internaționali în vederea promovării în plan regional a produsului autohton de intelligence	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	În limita bugetului aprobat	Numărul de produse media lansate
		5. Organizarea trainingurilor și a seminarelor de profil destinate reprezentanților societății civile, mass-mediei, blogosferei, liderilor de opinie, mediului de experți în vederea consolidării opiniei publice în spiritul statului de drept și al culturii de securitate națională	Serviciul de Informații și Securitate	Anii 2014–2018	350,00	Numărul de sesiuni desfășurate

